

Lisätietoja Datan jakamisen soveltamiskohteet -rahoitushakuun

Huom! Hakuohjeita on päivitetty 28.11.2022. Nämä ohjeet korvaavat aiemmin annetut ohjeet.

1 Sitran rahoitus/tuki hankkeelle

Sitran myöntämä rahoitus voi kattaa enintään 70 prosenttia toimivan prototyypin, kokeilun tai konseptin kehittämisestä koituvista kustannuksista ja kuluista. Toteuttajan omarahoitusosuus on vähintään 30 prosenttia.

Rahoituksen enimmäismäärä on joko 50 000 euroa tai 150 000 euroa hakijakonsortiota kohden, riippuen pilottiin osallistuvien hakijakonsortion yritysten datan jakamisen kyvykkyyksistä ja pilotin tavoitteista. Summa jaetaan hakijakonsortion jäsenten kesken.

Valitut konsortiot saavat myös tukea ja ohjausta Sitran ja Sitran ulkopuolisilta alan asiantuntijoilta kolmessa työpajassa työskentelyjakson aikana. Tuen ja ohjauksen arvo on enintään 7 500 euroa hakijakonsortiota kohden.

Hakuun toivotaan osallistuvan sekä datan jakamisessa pitkällä olevia hakijakonsortioita että datan jakamista aloittelevia hakijakonsortioita.

Korkeampi tukisumma on tarjolla piloteille, joissa on vakiintuneita käyttötapauksia (korkeampi kypsyystaso). Alempi tukisumma on tarjolla kokeiluille tai piloteille, joissa on vähemmän vakiintuneita käyttötapauksia (alhaisempi kypsyystaso).

Hakemuksia toivotaan konsortioilta, joissa on vähintään kaksi ja enintään seitsemän jäsentä.

Sitra rahoittaa jokaista hakijakonsortioon kuuluvaa jäsentä erikseen ja tekee jokaista jäsentä koskevan päätöksen erikseen. Jokaisen hakijakonsortion jäsenen kanssa tehdään erillinen rahoitussopimus.

Kunkin hakijakonsortion jäsenen tulee olla oikeushenkilö.

Hakija voi osallistua rahoitushakuun usealla eri hanke-ehdotuksella.

Pilotit, joille myönnetään 50 000 euroa rahoitusta, voivat hakea lisärahoitusta vielä 100 000 euroa, mikäli rahoitettavan hankkeen kypsyystaso nousee. Tällöin ne voivat saada siten kokonaisuudessaan Sitralta enintään 150 000 euroa rahoitusta.

Hakijat, jotka ovat saaneet 50 000 euron rahoituksen, eivät kuitenkaan ole etusijalla muihin hakijoihin verrattuna, mikäli he hakevat lisärahoitusta. 100 000 euron lisärahoitusta koskevien hakemusten tulee noudattaa samaa yllä mainittua hakuaikaa.

Esimerkkejä mahdollisesta yhteisrahoituslaskelmasta:

- Kokonaiskulut 71.429 € - Sitran osuutta 50.000 €. Loput 21.429 euroa maksavat osallistuvat hakijakonsortion jäsenet.
- Kustannuksiin 214.285 € - Sitran osarahoitus 150.000 €. Loput 64.285 euroa maksavat osallistuvat hakijakonsortion jäsenet.

Rahoitushaun ja myönteisen rahoituspäätöksen perusteella myönnettävällä rahoituksella voidaan kattaa ainoastaan sellaisia hankekustannuksia, jotka on määritelty Sitran rahoitushankkeen seuranta- ja kululiitteessä. Sitra ei korvaa hakijalle mitään hakukuluja eikä rahoitukseen liittyen mitään muita kuluja.

2 Aikataulu

Kyseessä on jatkuva rahoitushaku syyskuusta 2022 syyskuuhun 2023. Rahoitushaku on jatkuva ja auki 1.9.2022–29.9.2023. Hakemusten jättöaikoja on muutettu, ja 28.11.2022 alkaen hakuaika on jatkuva. Aiemmin ilmoitetun kolmen hakukierroksen sijaan hakijat voivat nyt jättää hakemuksensa Sitraan koska tahansa, kuitenkin viimeistään 29.9.2023 klo 16.

Hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Valittujen pilottien hakijakonsortioihin otetaan yhteyttä jatkoneuvotteluja varten viimeistään 20 työpäivän kuluessa hakemuksen jättämisestä.

Pilottiprojektien tulee päättyä 6–9 kuukauden kuluttua sopimuksen allekirjoittamisesta (viimeistään 30.4.2024 mennessä.)

3 Taloudellista toimintaa harjoittavat yritykset ja muut toimijat

Mikäli rahoitettavan hankkeen toteuttaa yritys tai muu taho, joka harjoittaa taloudellista toimintaa, tuki myönnetään vähämerkityksisenä eli ns. de minimis -tukena. Tuen myöntämisessä noudatetaan Komission asetusta (EU) N:o 1407/2013, annettu 18.12.2013, perustamissopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen. (Julkaistu EUVL nro L 352, 24.12.2013)

Yritykset ovat taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan tietyillä markkinoilla. Myös voittoa tavoittelemattomat yksiköt voivat tarjota markkinoilla tavaroita ja palveluja, jolloin niihin sovelletaan valtiontukisääntöjä.

Jokaisen taloudellista toimintaa harjoittavan hakijakonsortion jäsenen tulee olla kelpoinen vastaanottamaan de minimis -tukea vähintään hakijakonsortion hankesuunnitelmassaan kunkin hakijakonsortion jäsenelle osoitetun haettavan rahoituksen määrän verran ja sen lisäksi Sitralta asiantuntijatyönä saamaansa palvelun arvon verran. De minimis -tukena hakijakonsortion hyväksi tehtävän asiantuntijatyön arvo on enintään 7 500 euroa, ja se jaetaan tasan hakijakonsortioon kuuluvien jäsenten kesken.

Jokaisen taloudellista toimintaa harjoittavan hakijakonsortion jäsenen tulee toimittaa de minimis- ilmoitus Sitralle, eikä sille kuluvan ja viimeisen kahden verovuoden aikana myönnettyjen de minimis -tukien arvo saa ylittää kyseinen etu huomioon ottaen 200 000 euron rajaa. Sitralle toimitettavasta de minimis -ilmoituksesta on käytävä ilmi kuluvan ja viimeisen kahden verovuoden aikana myönnettyjen de minimis -tukien määrät.

Mikäli rahoitushakuun osallistuvan hakijakonsortion jäsenelle on kuluva ja viimeisen kahden verovuoden aikana myönnetty de minimis -tukea määrää, joka ei mahdollista lisätuen myöntämistä, Sitra voi hylätä hakijakonsortion rahoitushakemuksen.

4 Oikeudet tuloksiin

Pilotin tuloksista raportoidaan Sitralle. Sitra ja Suomen Gaia-X-verkosto hyödyntävät tuloksia omassa työssään ja viestinnässään.

Konsortiolla on tai se sitoutuu hankkimaan projektin toteuttamisen edellyttämät immateriaalioikeudet.

Omistusoikeus pilottihankkeen tuloksiin jää hakijakonsortion jäsenille. Hakijakonsortion jäsenten tulee myöntää Sitralle tulosaineistoa koskeva vapaa, rajoittamaton ja maksuton käyttöoikeus siinä tarkoituksessa, että Sitra voi levittää ja luovuttaa edelleen hankkeen tulosaineistoa ilman liikesalaisuuksia.

Rahoitusehdoissa määritellään tarkemmin hankkeen tulosten julkaisusta ja käyttöoikeuksista.

5 Hakuprosessi

Haku on nelivaiheinen:

1. Ensimmäisessä vaiheessa hakijakonsortiot täyttävät [hakulomakkeen](#), johon liitetään mukaan vapaamuotoinen hankesuunnitelma (enintään 2 sivua), [pilotin budjetti](#) ja [de minimis -tuen ilmoitus](#). Hakemus arvioidaan hakulomakkeen lähettämisen jälkeen. Sitra ilmoittaa viimeistään 20 työpäivän sisällä, valitaanko hakijakonsortio jatkokeskusteluun.

Hakulomakkeesta tulee käydä ilmi seuraavat seikat:

- Yhteystiedot
- Liiketoiminnan arvo ja markkinamahdollisuudet
- Hakijakonsortion jäsenet
- Hankesuunnitelma, josta käyvät ilmi työnkulku, tavoitteet, resurssit, organisoituminen, aikataulu, tuotokset ja niiden toimitukset sekä välitavoitteet, jotka mahdollistavat pilotin etenemisen tarkastelun
- Budjetti ja rahoitussuunnitelma
- Riskit
- Hankkeen jatkaminen
- De minimis -ilmoitukset

Hakijakonsortio on vastuussa Sitralle antamiensa tietojen oikeellisuudesta sekä siitä, etteivät ne loukkaa kenenkään kolmannen osapuolen oikeuksia.

2. Toisessa vaiheessa valitut hakijakonsortiot pyydetään esittelemään hanke-ehdotuksensa 15 minuutissa sekä valmistautumaan 15 minuutin keskusteluun ehdotetun pilotin yksityiskohdista ja toteuttavan hakijakonsortion soveltuvuudesta.

3. Kolmannessa vaiheessa Sitra arvioi hakulomakkeen ja valitsee yhteisen keskustelun pohjalta rahoitettavat hankkeet. Tarvittaessa jatkoon hyväksytyt hakijakonsortio(t) tekee tarkennetun hankesuunnitelman, jonka pohjalta tehdään rahoituspäätökset ja rahoitussopimukset Sitran ja hakijakonsortion jäsenten välillä.

4. Neljännessä vaiheessa laaditaan rahoitussopimukset Sitran ja hakijan välillä. Sitra rahoittaa jokaista hakijakonsortioon kuuluvaa jäsentä erikseen ja tekee siten jokaisen kanssa erillisen sopimuksen.

Sitra arvioi hankehakemukset arviointikriteerien valossa ja päättää sen perusteella, mitä hankkeita se rahoittaa. Sitra voi pyytää hakemuksista myös ulkopuolisten asiantuntijoiden lausunnon arvioinnin tueksi, mutta nämä lausunnot eivät sido Sitraa.

Tarvittavat lomakkeet

[Hakulomake](#) (Webropol)

[Kustannusraportointipohja](#) (Excel)

[De minimis -ilmoituslomake](#) (Excel)

6 Hakemusten arviointi ja hyväksyntä

Hankesuunnitelmien arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomioita seuraavien valintakriteerien täyttymiseen:

1. Hankekohtainen tarkastelu
  - a. Pilottihanke tutkii datan jakamisen liiketoiminnallisia hyötyjä ja sen toteuttavassa hakijakonsortiossa on mukana yrityksiä, jotka hyödyntävät dataa liiketoiminnassaan.
  - b. Pilottihankkeessa jaetaan dataa yritysten kesken, yli yritysrajojen.
  - c. Pilotin suunnitelma on toteutettavissa ja osallistuvilla yrityksillä ja toimijoilla on pilotin edellyttämä osaaminen sekä uskottavaa aiempaa kokemusta tai näyttöä vastaavista projekteista.
2. Strateginen tarkastelu
  - a. Pilottihanke toteuttaa reilun datatalouden periaatteita mahdollisuuksien mukaan.
  - b. Kohdemarkkinan koko on kansainvälisesti merkittävä.
  - c. Hakijakonsortiossa on mukana vähintään yksi suomalainen yritys, jolla on markkinaetu tai muulla tavalla uskottavat mahdollisuudet menestyä kyseisellä markkinalla.
3. Vaikuttavuus Gaia-X-kehityksen etenemiseen
  - a. Pilottiprojektin toteutus ja tavoitteet ovat Gaia-X-periaatteiden mukaisia (ks. Suomen Gaia-X-verkoston strategia).
  - b. Pilottiprojektissa kokeillaan tai tutkitaan Gaia-X-yhteensopivuuden mahdollisuuksia.
  - c. Projektin käyttötapaukset toteutetaan niin, että ne ovat uskottavasti skaalattavissa ja ne voisivat toimia myös muualla Euroopassa.

Rahoitettavan hankkeen tulee käsitellä vähintään kahta seuraavista periaatteista, jotka ovat myös Gaia-X-mallin ytimessä:

- **Hajautetut ratkaisut:** toteutus tukee toisistaan riippumattomia, erillisiä tietorakenteita
- **Standardisointi:** datan rakenne ja nimeäminen on tehty yhteisesti sovitulla tavalla
- **Yhteentoimivuus:** mahdollistaa data-avaruuksien väliset yhteydet ja datanvaihdon
- **Löydettävyys:** datan löydettävyyden varmistaminen data-avaruuksissa ja niiden välillä
- **Käytettävissä:** tiedon saatavuus on toteutettu automatisoidulla pääsynhallinnalla
- **Pelissäännöt ja jaetut periaatteet:** reilut, selkeät ja läpinäkyvät pelissäännöt sekä hallinta kaikille osapuolille
- **Jäljitettävä:** kaikki tiedon käsittelytapahtumat tallennetaan
- **Liiketoiminnan arvo:** datan jakamiseen perustuva arvonaluonti ekosysteemitasolla
- **Euroopan tietosuojalainsäädäntö:** täyttää tai ylittää sääntelyn perusvaatimukset
- **Käytettävyys:** yksinkertainen, helppo ja käyttäjäystävällinen
- **Automatisoitu sääntely:** ohjelmistokoodi on koneella luettavissa ja automaattisesti noudatettavissa
- **Yhteensopivuus koodina:** ohjelmistokoodi estää käyttäjää poikkeamasta muuten sovitusta

Sitra tekee hankesuunnitelman, hakukriteerien ja esitetyn budjetin perusteella kokonaisarvion Sitran rahallisen tuen myöntämisestä hankkeelle. Rahoituksen myöntäminen edellyttää, että tuen saaja hyväksyy Sitran hankerahoituksen ehdot ja että rahoitussopimus on tehty. Sitran velvollisuutena on rahoitusta myöntäessään huomioida EU:n valtioneuvoston sääntöjen noudattaminen.

Sitra voi ehdottaa joidenkin hanke-ehdotusten kehittämistä tai kahden tai useamman hanke-ehdotuksen yhdistämistä. Rahoituksen myöntäminen edellyttää, että kaikki hakijakonsortion jäsenet allekirjoittavat rahoitussopimuksen Sitran kanssa. Sitra noudattaa rahoitusta myöntäessään EU:n valtioneuvoston sääntöjä.

Sitralla on oikeus olla valitsematta yhtään hakemusta.

7 Kyseessä ei palvelun osto tai muu hankinta

Sitra toimii rahoitushaun perusteella valittujen rahoituksensaajien rahoittajana myönteisen rahoituspäätöksen ehtojen mukaisesti ja siksi hanke-ehdotukset, joiden perusteella Sitra ostaisi tai muuten hankkisi hakijoilta palveluita, hylätään.

8 Asiakirjojen julkisuus

Sitralla on oikeus antaa julkisuuslain ("JulKL") (L viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999 / 621) mukaisesti tietoja rahoitushakuun liittyvistä asiakirjoista, rahoituksen hakijasta, rahoituksen määrästä sekä rahoitettavasta hankkeesta pois lukien JulKL:n perusteella salassa pidettävät tiedot, mikäli Sitraan kohdistetaan tietopyyntö tai muun vastaava tiedustelun JulKL:n perusteella.

9 Henkilötietojen käsittely

Rahoitushakuun osallistuva taho vastaa siitä, että sillä on oikeus luovuttaa sen kontaktihenkilöiden sekä haun yhteydessä yksilöidyt henkilötiedot Sitralle haun mukaisen hankkeen toteuttamista varten ja siitä, että tiedot ovat oikeita.

Haussa annettuja henkilötietoja käytetään yhteydenpitoon mahdolliseen jatkoyhteistyöhön liittyen. Haussa kerättäviä henkilötietoja käsitellään [Sitran tietosuojaselosteen](#) mukaisesti. Lisäksi haun kautta rahoituksensaajiksi valikoituvien organisaatioiden kontaktihenkilöiden edellä mainittuja henkilötietoja käsitellään rahoitussopimuksen laatimista ja käsittelyä varten.

10 Muut ehdot

Sitralla on oikeus tehdä rahoitushaun ehtoihin vähäisiä muutoksia ja täsmennyksiä. Muutokset julkaistaan rahoitushaun verkkosivuilla. Tämän vuoksi rahoitushakuun osallistuvien tulee seurata rahoitushaun verkkosivuja mahdollisten muutosten huomioimiseksi.

Sitralla on oikeus keskeyttää rahoitushaku, mikäli olosuhteet tai rahoitushaun käynnistämishetkellä vallinneet edellytykset ovat muuttuneet siinä määrin, että rahoitushaun toteuttaminen ei enää ole Sitran arvion mukaan mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

Sitralla on oikeus sulkea rahoitushausta yritys, joka rikkoo rahoitushaun sääntöjä tai voimassa olevia lakeja tai muutoin perustellusta syystä katsotaan, että yritys on sopimaton osallistumaan rahoitushakuun tai myöhemmin, hankkeen ollessa käynnissä, sen perusteella käynnistyneeseen hankkeeseen. Sopimattomaksi katsotaan esimerkiksi yritys, johon kohdistuu EU:n tai YK:n asettama pakote tai rajoite.

Poissulkemisesta lähetetään tieto sähköpostitse yrityksen kontaktihenkilölle.

Mikäli näiden hakuehtojen ja muiden hakuun liittyvien asiakirjojen/julkaisujen välillä on ristiriitaa, noudatetaan näitä hakuehtoja.